

Deraef, die met Ro-ber-trand in de lucht verbroederd heeft en te Applighem met den vagebond Bertrand en zijn makker den romanschrijver Speldemans den grond heeft gekust, zal er zonder breuk of scheur van afkomen.

Hij is reeds te Antwerpen en zal morgen zijn ambtsbezigheden hernemen.

Wij zijn er niet in geslaagd tot bij hem door te dringen, en wij kunnen dus alleen nog Bertrand of zijn gezel verzoeken ons dat avontuurtje te beschrijven, dat de faam onzer gansche politie over heel de wereld heeft verspreid.

Al wat pakkeman heet, van den kleinsten politieagent af tot den grootsten gendarm toe, is op den loop om de bandieten te vinden, maar niet het geringste spoor kunnen zij ontdekken.

Ik geloof, zei ons een politie-agent, dat de kerels in den grond kunnen verdwijnen.

Wij denken er anders over, was ons antwoord. De twee lustige vagebonden zijn gaan vliegen en hangen ergens in de lucht... Ge zult eene bende vliegende politiemannen moeten aanstellen.»

ELFDE HOOFDSTUK.

DE SCHAT VAN DE BANK.

Bertrand haalde een dagblad te voorschijn, dat geplooid in zijn brievenstasch zat en las luidop het volgende artikel:

«EEN SCHAT. — De stoomboot «Copeñic», die gisteren in onze haven is aangekomen, en die eene goede reis maakte van Melbourn naar Antwerpen, had benevens een twintigtal passagiers en eenige ton koopwaar, een schat aan boord.

In een gedeelte van den steamer, geheel afgesloten van 't overige van 't schip, en waarin een klein, laag ijzeren deurtje toegang verleende, bevonden zich voor anderhalf millioen gouden staven, in ijzeren kisten opgesloten.

Gedurende de reis werd deze schat dag en nacht bewaakt door een van kop tot teen gewapenden matroos.

't Was verboden, op zware straf, dezen cerberus aan te spreken, en den passagiers en manschappen was bericht dat het de matrozen was opgelegd geworden, dengene neer te schieten of met het eerste het beste voorwerp dood te slaan, die dichter dan een meter bij het ijzeren deurtje zou aangetroffen worden.

De gouden staven, die bestemd zijn voor de Munt te Brussel, waar er stukken van twintig en vijftig frank dienen mede geslagen, voor rekening eener vreemde mogendheid, kwamen, dank zij deze maatregelen, te Antwerpen aan, en werden naar de Bank van Bolivië gevoerd.

Deze overbrenging geschiedde 's nachts in gesloten wagens, waarrond gendarmen in burgerkleeding een waakzaam oog hielden.

De staven zullen in de bank worden nagezien en dan onmiddellijk, kist na kist, naar Brussel gezonden worden.

In de diepe kelders der Bank, waar een oningewijde niet eens den weg zou vinden, om er binnen te geraken, zal de schat insgelijks dag en nacht door gewapende mannen worden bewaakt.

Ook in de voor- en achterzaal zal zich des nachts een waker bevinden.

Zelfs Robert en Bertrand, indien de twee leden van dat beruchte paar nog leefden, zouden die kostbare staafjes niet kunnen rooven.»

Na dit proza gelezen te hebben, keek Bertrand Speldemans en Jan den koetsier aan, die met wijdgeopende ooren hadden geluisterd.

— Wat denkt gij er van? vroeg Bertrand na eene korte poos.

— Wel, antwoordde Speldemans, ik geloof dat het blad gelijk heeft, en dat zelfs Robert en Bertrand dien schat niet uit de Bank zouden halen.

— Het blad heeft natuurlijk gelijk, vermits de arme Robert dood is, maar Bertrand zou misschien wel die gouden staafjes van eigenaar kunnen doen veranderen.

— Zoudt ge dat wagen?

— Indien ge bereid zijt mij te helpen, ja.

- Het is niet te doen.
— Denkt ge dat?
— De bank is langs de twee kanten, waar inbraak mogelijk is, bewaakt.
— Er is een kant, die niet bewaakt is.
— Zoo? En welke kant dan?
— De bovenkant.
— Ik versta u niet.
— Het dak!
— Ha!... Maar hoe geraakt gij er op?
— Dat is te zoeken.
— En, wat dan?
— Den zolder op, en van daar langs de trap naar beneden tot in den kelder.
— Daar zijn gewapende mannen.
— Juist, en daar ligt het gevaar.
— En op het minste gerucht komen de wakers van de bovenkamers hunne makkers ter hulp gesneld.
— Inderdaad, en we zouden wellicht het onderspit delven. Daarenboven, we zouden dan onze wapens moeten gebruiken, en dat doe ik niet. Ik heb steeds de afspraak met Robert geëerbiedigd: niemand dooden en ik wil deze afspraak na zijnen dood blijven eerbiedigen.
— Ik zou evenmin een moord op mijn geweten willen, zei Speldemans. Ik ril als ik er aan denk.
— Daarom dan ook moeten wij iets anders zoeken, maar een gedeelte dier gouden staafjes moet ik in mijn bezit hebben, alvorens ik dit land verlaat.
— Gaat ge ons land verlaten?
— Ja. Het levert te veel herinneringen aan Robert voor mij op. Na den laatsten slag wil ik terug naar Amerika, om er als een deftig burger te gaan leven en, wanneer ik zal gestorven zijn, als een gewaardeerd, liefdadig man naar Antwerpen te worden opgezonden, om in den grafkelder van graaf von Eisterheim te worden bijgezet. Ik geloof dat ik stilaan recht op rust begin te hebben.
— Dat wel. Gij hebt echter op de Engelsche banken, in Engeland en Amerika, geld genoeg gedeponeed, om in weelde en liefdadigheid te leven. Waarom uwe vrijheid nog eens wagen, om eenige duizenden frank meer te bezitten?
— Hebt ge geen lust om mij te helpen, of schrikt het

waagstuk u af?

— Verre van dat, maar ik wil u in overweging geven of ge niet beter zoudt handelen, als ge naar Amerika zoudt vertrekken, zonder nog de aandacht op u te vestigen?

— Begrijpt ge dan niet dat ik zulks niet doen mag? «Noblesse oblige», zegt het Fransche spreekwoord, en het zegt de waarheid. Indien ik, na den vliegtocht, van het wereldtooneel verdween, dat is te zeggen, niets meer van mij als vagebond, als lustig roover, liet hooren, dan ware mijne faam vernietigd. Men zou zeggen: «Robert was de ziel van het tweemanschap. Eens die dood, hebt ge van Bertrand slechts eenmaal gehoord». Neen, ik wil, om mijn goeden naam als bandiet te bewaren, een laatste daad begaan, die allen met verstomming zal slaan. Ik ben dat aan mijne beroemdheid verschuldigd.

— Gij hebt gelijk.

Bertrand dacht eenige oogenblikken diep na.

— Waar zouden de bewakers in den kelder geplaatst zijn, denkt gij?

— Voor de ijzeren deuren der kelders wellicht, want men zal die kerels niet bij de staven geplaatst hebben. Ze zullen op de Bank ook wel het spreekwoord kennen: de gelegenheid maakt den dief.

— Als we dat nu zeker wisten.

— Dat is zeker.

— Ge steunt toch maar op gissingen... Wat er dan ook van wezen moge, ik wil het beproeven. En, ik voeg er bij, dat er snel gehandeld moet worden, want de Bank zal er wel aan houden dezen lastigen schat zoo spoedig mogelijk op zijne bestemming te brengen... Heden nog vertrek ik naar Antwerpen. Gijlie wacht op mijne terugkomst of op een telegram, dat u dadelijk naar Antwerpen roept... Ge vindt me daar op het Groenkerkhof, aan de kiosk... Begrepen?

— Gij gaat toch niets alleen ondernemen?

— Dat weet ik niet.

— Laat ons met u gaan.

— Neen. Ik ben van plan de plaats te gaan verkennen, maar niet. Mocht zich echter eene gunstige gelegenheid aanbieden om het spel klaar te spinnen, zonder uwe hulp, dan zal ik natuurlijk geen stond aarzelen het te doen,

gij wacht dus op een bericht van mij.

— Als gij het bepaald zoo wilt.

— Ja, en niet anders.

— Wij zullen wachten.

Nog denzelfden dag vertrok Bertrand naar Antwerpen.

Hij kende het gebouw niet, waarin de Bank van Bolivië gevestigd was.

Een glimlach kwam op zijne lippen, toen hij in het adresboek zag, dat de Bank in de Lange Nieuwstraat, een paar huizen naast de lokalen, waar hij met Robert een bankhuis had open gehouden, de gouden staven bewaarde.

— Het toeval is soms zonderling, dacht hij.

Maar het is toch niet zonderling genoeg. Als het nu eens geheel en al een eigenaardig toeval had willen zijn, dan zou het de Bank van Bolivië in ons oud lokaal hebben gevestigd. Ik moet me echter vergenoegen met hetgeen er is, en het toeval niettemin dankbaar wezen.

Hij keek op zijn uurwerk.

— Het is nu zeven uur. Ik kan in den Royal dineeren en een paar akten gaan zien van «l'Africaine»... Zoo is mijn avond op deftige wijze gedood en ik kan als een braaf burger naar mijn werk gaan.

Zooals hij voorgenomen had te doen, zoo deed hij.

Het Lucullusmaal, dat hij zich liet opdienen, verorberde hij met eenen grooten eetlust, en de vertooning in den Franschen schouwburg, trok zijne gansche aandacht.

Rond middernacht bevond hij zich in een smal zijstraatje der Lange Nieuwstraat, waar hij een klein kroegje open vond, dat daar reeds bestond, toen hij en Robert naast den hoek als Amerikaansche bankiers bekend stonden.

In dat kroegje was in den dag geen levende ziel te zien, maar 's nachts, als overal de menschen in de diepste rust gedompeld waren, kwamen de klanten van dat bergje opdagen, en was er daar altijd eene verzameling van verdachte kerels en dito vrouwen te vinden.

Bertrand trad in het huisje binnen, doch in stede de deur te openen in de gang, stapte hij haastig, doch onhoorbaar, door deze laatste, opende de deur van de koer, en bevond zich onder den blooten hemel, op een plaatsje, dat

slechts een paar vierkante meters oppervlakte had.

Langs drie zijden was dit koertje ingesloten door de hooge gevels der huizen, en langs de andere zijde afgesloten door een muurtje, dat een paar meters hoog kon wezen.

Uit de herberg klonken luide stemmen.

— Als er nu op dit oogenblik maar niemand naar de koer komt, dacht Bertrand... Zou er iemand in de achterkamer zijn?

Hij naderde behoedzaam het kleine venstertje, dat in een soort van keukentje, waar een licht brandde, een kijkje liet nemen.

— Geen levende ziel, dat valt mede.

Een electrische straal verlichtte het koertje.

Op de borst van Bertrand hing een klein lantaarntje, dat dien straal uitwierp, als de vagebond op een knopje drukte in zijn giletzak.

— Eene ton!... Die moet ik hebben.

Het licht doofde uit.

Bertrand rolde het voorwerp, dat hij bij dit vluchtig oogenblik van het koertje had bemerkt, tot tegen den muur, zette er den voet op om de stevigheid van het vaatje te beproeven, stapte er op en kon aldus den rug van den muur met de twee handen vastgrijpen. Hij haalde zich op en bevond zich op minder dan er noodig is om het te beschrijven, schrijlings op den muur.

Zich langs de andere zijde laten afglijden, was het werk van een oogenblik.

Bertrand bevond zich nu op de groote koer van het oud huis Rambler, Forger en Co.

— Als ze nu de achterkelders in denzelfden toestand gelaten hebben, dan zijn we den schat zeer nabij. Dat moet ik onderzoeken... Een hond hebben ze hier gelukkig niet, anders ware het beest reeds uit zijn hok gekomen... Zou de koerpoort goed gesloten zijn?

En de inbreker ging er zich van verzekeren of de groote poort, die toegang gaf tot het huis, goed gesloten was.

Daarna haalde hij eenige werktuigen te voorschijn, liet een oogenblik het licht van zijn lantaarn op den keldermond vallen en zette zich aan het werk.

Het duurde niet lang, of de ijzeren val was geopend,

en Bertrand daalde de keldertrap af, na de val weer gesloten te hebben.

— Dat loopt als op wieltjes, murmelde hij.

Nu liet hij het licht van zijn lantaarn schijnen en onderzocht den kelder.

— Alles opperbest in regel. Het is gebleven zooals het was... Laat ons eens zien... De kelder hiernaast strekt zich in westelijke richting uit... Die loopt dus onder het huis hiernevens.

Hij trad naar de deur van den kelder.

— Zij is gesloten...

Hij haalde eenige schitterende voorwerpen te voorschijn, boorde eenige gaten in de zware deur, in wier hout zijn werktuig doordrong als in boter, gebruikte ook een kleine zaag, zonderling van vorm, en een paar minuten later was de deur geopend.

Zooals hij gezegd had, strekte deze tweede kelder zich ver uit, waarschijnlijk onder het belendende huis, tot tegen de keldermuren van de Bank van Bolivië.

— Hierachter moeten de gouden staven liggen, welke morgen in mijn hand moeten blinken.

Hij keerde terug, sloot de deur van den kelder, stopte stof in de gaatjes en het gezaagde, en bestreek de plaats met vuil van den vloer, zoodat het niet meer zichtbaar was dat iemand die deur zonder sleutel had geopend.

De terugreis geschiedde langs denzelfden weg en op dezelfde wijze als de heenreis, en behouden kwam Bertrand op de koer van het kroegje.

Hij trad in de gelagkamer.

Er bevonden zich twee vrouwen en een man, die bij eene tafel gezeten waren en fluisterend spraken met elkander.

Zij keken op, toen Bertrand binnenkwam, en staarden den vreemdeling aan.

Deze begaf zich naar den toog, waarachter een dik, vettig wijf troonde, met opgeblazen, glimmende roode tronie, wier kleine oogjes als in het vet verscholen waren.

Zij zag met nog meer verbazing naar Bertrand op, dan hare klanten.

Er kwam nooit een vreemdeling in de kroeg.

Zou het een speurhond der politie zijn?

— Bazin, zei Bertrand, hebt ge champagne?

— Dat zou ik gelooven.

— Haal me de beste flesch.

Bertrand nam plaats aan een tafel, die, met degene waaraan de andere verbruikers gezeten waren, gansch de bemeubeling van het herbergje uitmaakte.

Als de bazin terugkwam met de beste flesch, vroeg Bertrand:

— Drinkt ge een glas mede, bazin?

— Dat weiger ik nooit.

De twee vrouwen en de man, die het gelag betaalde, stonden op en verlieten de kroeg.

— Zet u eens hier, zei Bertrand, ik heb een paar ernstige woorden met u te spreken.

— Het zal wat zijn.

— De politie zit achter mij.

— Hé?

— Twee mijner vrienden bevinden zich in hetzelfde geval en, eer het nog een paar dagen verder is, vallen we in de handen der pakkemannen.

— Hebt ge soms?...

De vrouw voleindde niet, maar maakte een gebaar met de hand, dat duidelijk zegde: gestolen.

Bertrand knikte bevestigend.

— Zoo, zoo!

— Hebt ge geen kamer hier in huis, waar wij een paar dagen zouden kunnen verblijven?

— Ik... Waarom komt ge dat hier vragen?

— Omdat ik u ken.

— Gij, mij?...

— Ja. Ge zijt toch de vrouw van den Witten Tap, die voor eenige jaren op 't droge zit, omdat hij bewegingen met de handen gemaakt had, die het gerecht niet bevalen waren.

De vrouw keek Bertrand doordringend aan.

— Ik ken u niet.

— Dat is niet noodig... Drink uw glas uit, dat ik het nog eens vulle... En, antwoord mij dan eens: kunt ge ons eene kamer verhuren?... Ik geef u honderd frank voor een paar dagen.

— Ge zijt een oude kennis van mijnen Witte?

— Dat hebt ge toch wel gehoord.

— Ik heb slechts ééne kamer: mijne slaapkamer. Als ge wilt, zal ik ze afstaan, en dan ga ik boven bij mijne zuster slapen.

— Waar is die kamer?

— Hier, achter de herberg. Ga maar eens zien.

Bertrand trad in een klein vertrek, dat tot keuken diende, en waar ook een bed stond. Een klein venstertje van die kamer gaf op het koertje uit.

— Opperbest, Heden nacht reeds blijf ik hier en morgen verwittig ik de vrienden.

— Wees voorzichtig.

— Dat moet ge mij niet zeggen. Houd uwe herberg nog een uurtje open, dan ben ik hier terug. Ik moet mijne juweelen nog halen, die ergens in veiligheid zijn... Ziehier uwe honderd frank en twintig frank voor den wijn. Ge ziet dat ik goed betaal.

Bertrand verliet het kroegje en begaf zich naar de statie, waar hij een telegram verzond, om Speldemans en Jan den koetsier te verwittigen, dat ze 's anderendaags in den namiddag te Antwerpen moesten wezen.

Dit gedaan, keerde hij terug naar de herberg van de vrouw van den Witten Tap, en lag er weldra onder de dekens, blies de kaars uit en mompelde:

— Het loopt op wieltes... Morgen zijn de gouden staafjes de mijne en zal het gansche land over Bertrand spreken. Als ik nu maar een rijmpje kan maken... Ik ben eigenlijk voor 't dichten niet in de wieg gelegd... Eerder voor het openbreken dan voor het dichten... Als het niet gaat, dan zet ik er Speldemans aan... Een romanschrijver zal ook wel verzen kunnen maken... Al wat eene pen kan vasthouden, rijmt tegenwoordig dat het een aard heeft... Mijnheer Deraef, de menschen hebben gezegd dat... Neen, trekt zooveel op een rijmpje als de vrouw van den Witten Tap op de Venus van Milo... Speldemans moet het rijmpje der gouden staven maken, al weze het in proza... Dat... is... het...

Eenige oogenblikken later sliep hij in en zijn regelmatig gesnork bromde door het vertrek.

... ..

Een groote, struische boer, die voor Hercules had kunnen poseeren, liep met groote stappen rond het beeld van Rubens en de kiosk der Groenplaats, en naast hem eene boerin — wellicht zijne vrouw — met den onvermijdelijken korf en het even onvermijdelijk regenscherm.

Daar kwam een net gekleed heer over de plaats aangestapt en de boerin liep op hem toe:

— De weg naar de statie, mijnheer?

— Moet ge vertrekken?

— Ja, met den trein.

— Ga met mij mede, ik zal u den weg wijzen.

— Dat is braaf, mijnheer.

En tot den boer, die op eenigen afstand was blijven staan:

— Kobe, mijnheer zal het ons wijzen.

Zij vervolgden gedrieën hunnen weg.

— Speldemans, zei de heer tot de boerin, gij haalt er eer van. Ik had u op het oogenblik niet herkend. Jan den koetsier merkte ik echter op. Zijne lengte en dikte verraden hem onmiddellijk.

— Nieuws?

— De zaak staat opperbest... Alles is gereed en dezen nacht hebben wij de gouden staafjes beet... Alleen moet Jan nog een rijtuig trachten te ontdekken.

— Daar heb ik reeds voor gezorgd, zei de koetsier. Wij zijn dezen morgen in de stad aangekomen.

— Dan zal het zonder moeite gaan... De weg is open: van uit ons logement wandelen we op onze sloffen naar den kelder der Bank.

— Een gevaarlijk spel toch, opperde Speldemans.

— Integendeel, een kinderspel.

Zij kwamen in de herberg van den Witten Tap.

— Hier moeten we blijven tot dezen avond. We kunnen den tijd dooden met kaarten... Er wordt echter niet gedronken.

Dat was bedoeld op Jan den koetsier.

— Vóór den veldslag nooit, zei deze.

Zij brachten den namiddag en een groot gedeelte van den avond door in de kroeg en, terwijl Jan de herberg verliet om het rijtuig te halen, waarmede hij in het straatje voor de deur van den Witten Tap wachten moest, traden

de twee anderen in het achtervertrek.

— Van hieruit begint onze tocht, zei Bertrand. Hoogstwaarschijnlijk zijn de koffertjes, waarin de buit bewaard wordt, te zwaar en moeten we de staven, na het openbreken van de kistjes, naar hier brengen. Dat zou een duivelsch werk wezen.

— Wij hebben reeds voor heeter vuren gestaan.

— Dat weet ik zoo al niet. In ieder geval, onmogelijk is sinds lang uit ons woordenboek geschrapt... We staan er voor en we moeten er door.

Speldemans had den boerinnenrok uitgetrokken en stond daar nu met een korte broek en een vrouwenjak aan, als een vastenavondvierder, die zich aan 't uitkleeden is.

Bertrand opende het raam en kroop er door, op den voet gevolgd door Speldemans.

Zij kwamen in den kelder van het oude bankhuis en Bertrand had geene moeite om de deur van den westelijken kelder te openen.

— Hier achter deze muren, zei de vagebond, liggen de goudvinkjes.

— Er is geen deur!

— Wij moeten er een maken.

— Dat is het werk van dagen. Die muur ziet er mij armen dik uit!

— Dat geeft niet, zei Bertrand.

— Ik begrijp niet.

— Kijk toe en zwijg.

De bandiet haalde een doos te voorschijn, opende ze en streek met een borstel een gedeelte van den inhoud over de voegen der zware steenen, deed een lucifer ontbranden en bracht hem bij de bestreken deelen, die plotseling vuur vatten en gedurende eenige sekonden diep inbrandden.

— Wat is dat? vroeg Speldemans.

— Een nieuw stelsel, om muren door te breken.

Bij middel eener breede tang, welke hij zoo wijd mogelijk opende, kreeg hij de steenen te pakken, wier voegen waren uitgebrand, en met groote krachtsinspanning haalde hij ze uit den muur.

— Dat is tooverij!

— Neen, mijn beste, dat is een der laatste uitvindin-

gen van onzen armen Robert op scheikundig gebied.

— Met dat stelsel is het niet meer noodig langs deuren of vensters binnen te dringen.

— Zooals ge zegt. Met die inbrekerspommade, zooals Robert ze noemde, kan men door den muur binnentreden.

— 't Is wonderlijk.

Bertrand hernieuwde eenige malen de bewerking, en in den keldermuur vertoonde zich weldra eene opening, waardoor een man in den kelder daarnevens kon kruipen.

De vagebond drong zich door het gat.

Speldemans volgde zijn voorbeeld.

Bertrand drukte op het knopje in zijn giletzak en een heldere straal verlichtte het gewelfde vertrek, waarin zij zich bevonden.

— Dat moeten de vogels zijn, sprak Bertrand, en wees een viertal kleine ijzeren koffertjes aan, die naast een paar groote metalen kisten stonden.

Speldemans legde den vinger op den mond.

— Ssst!...

— Wat hoort ge?

— Spreken, fluisterde de romanschrijver.

— Ja, dat is ginder aan de deur. Het zijn de bewakers, die rustig kouten. Hieruit is een levensles te trekken, Speldemans: Als men geheel gerust is, en denkt niets te moeten duchten, zit het onheil soms reeds in het huis. Zoo zijn nu ook die bewakers: ze weten dat niemand den schat kan komen weghalen, en op dat zelfde oogenblik gaan wij er de hand op leggen.

— Kunnen ze daarboven ons licht niet zien?

— Ik geloof het niet. Ze zouden het overigens toch niet bemerken. Zij weten immers dat het gevaar van buiten komen moet en in geen geval uit den kelder.

— Gij zijt daar zoo zeker van.

— Maar we mogen in geen geval onzen tijd verbeuzelen met praatjes te houden en bespiegelingen te maken... Zouden de kistjes zwaar wegen?

Bertrand greep er een en tilde het op, met groote krachtsinspanning echter.

— Zij wegen zwaar.

— Zijt ge zeker dat het de kistjes met de gouden sta-

ven zijn?

— Er moet in ieder geval veel in zijn, en ik geloof niet, dat ze in den kelder eener Bank koffertjes met kas-seien zullen plaatsen... Kruip terug in den anderen kelder, En liggen daar zakken gestapeld. Leg er eenige voor de opening. Ik zal de kistjes aan u overreiken en ge laat ze op de zakken glijden.

Speldemans deed wat hem opgedragen was en eenige minuten later waren de vier metalen koffertjes naar den anderen kelder overgebracht.

— Hier kunnen we rustiger werken, zei Bertrand, die zijn makker langs het gat weer opzocht.

Hij stapelde de steenen terug in de opening, welke hij op die wijze zoo goed mogelijk sloot.

— Nu zullen we eens nazien, zegde hij, wat er in die lieve kistjes te vinden is.

Hij haalde eenige werktuigen te voorschijn en op bijna zoo weinig tijd als er zou noodig geweest zijn om de koffertjes met hunnen sleutel te openen, maakte hij een der deksels los.

— Het zijn ze! kreet Speldemans.

— Als ge nog eens zoo luid roept, sprak Bertrand, zult ge kunnen zeggen: het zijn ze, de bewakers... Inderdaad, de buit is aan ons... Zie ze daar eens, lief als zuster-tjes, in hetzelfde bed naast elkander liggen. En schit-teren dat ze doen. Steek er maar zooveel in den zak als ge kunt, en draag er daarbij in de handen en in uwen mond als het zijn kan!

— Waarom dat?

— Om ze uit den kelder te dragen.

— Laat ze ons in hunne kistjes medenemen.

— Pak er dan een op!

— Ik kan niet, maar gij...

— Beste Speldemans, als Robert u moest hooren, hij verbrak de vennootschap met u. Het is waar, ik zou mis-schien die lieve dingetjes eenige meters ver kunnen ver-porren, maar denkt ge soms dat ik er over den muur zou kunnen mede klauteren?

— Gij hebt gelijk: ik dacht niet meer aan den muur. Hoe gaan we dat aan boord leggen?

— Dat is doodeenvoudig. Ge neemt zooveel staafjes

als gij dragen kunt, en ge gaat uw vracht netjes tegen den muur bergen. Intusschen open ik de drie andere lieve-lingen. Als de gansche buit bij den muur ligt, klauter ik er op, gij geeft me de staven aan, en ik werp ze op de ma-tras van den Witten Tap, die ik op de koer leg van de herberg. Om ze van daar naar het rijtuig te dragen, zal niet veel tijd vergen.

— En als er iemand op de koer komt?

— Onmogelijk.

— Hoedat?

— De herberg is gesloten.

— En de vrouw?

— Is naar Brussel, hare zieke zuster gaan bezoeken.

— Een toeval dat ons in de hand werkt.

— Voor een romanschrijver hebt ge weinig verbeel-dingskracht.

— Vindt ge dat?

— Vermits ge niet raadt, dat ik de uitvinder ben van het toeval. Ik heb het wijf een paar bankbriefjes in de handen gestopt, en ze heeft begrepen, dat ze niets te zien had in hetgeen we hier dezen avond uit te richten had-den. Nu moet ik er nog bijvoegen, dat ge niet alleen een slecht romanschrijver, maar ook een stavendrager zijt, die niet deugt.

— Neen?

— Ge praat te veel en ge werkt te weinig.

Speldemans vulde zijn zakken met staafjes goud en bracht ze naar de aangeduide plaats.

Nadat hij een twintigtal malen de kleine reis had af-gelegd, waren de koffertjes ledig.

Het plan werd uitgevoerd zooals Bertrand het had uit-gedacht, en het duurde niet lang of al de staven lagen op de koer der herberg.

— Zoo ver zijn we reeds.

— Al het overige is kinderspel.

Aan 't werk!

De buit werd naar het rijtuig gebracht.

Dat ging spoedig, daar Jan de koetsier medehielp.

— Ligt er niets meer? vroeg Bertrand.

— Voor geen duizend frank.

— En minden kan ons niets maken.

— We kunnen weg?

— Zoo spoedig mogelijk, zooals we afgesproken zijn: den buiten in.

— Opperbest.

Op ditzelfde oogenblik liet zich een kort getoet hoo- ren, als voortgebracht door het blazen op een kindertrom- pet en, als uit den grond verrezen, kwamen langs beide zijden der straat vijf, zes gendarmen toegesprongen.

Twee der gerechtsdienaars wierpen zich op Bertrand, die zich met een krachtigen ruk uit hunne handen los- maakte en hen met een stomp, in volle borst toegebracht, op den grond deed tuimelen.

Hij sprong achteruit, de gang der koer in, en liep vierklauwens de trap op.

Vloekend kwamen de gendarmen recht, en liepen ach- ter den bandiet de gang in.

Zij ijlden naar de koer.

— Over den muur?

— Zoo snel kan dat niet gegaan zijn.

— Op de trap?

De revolver in de hand en met de lantaarn in de hoe- ken en kanten lichtend, snelden de politiemannen naar boven. Niets. Op den zolder geen levende ziel. En, dat de bandiet op het dak was gevluht, daaraan kon niet gedacht worden, daar de twee zoldervensters langs binnen gesloten waren. Hoe was hij verdwenen? Al de huunders van het huis werden opgeklopt en met eene huiszoeking lastig ge- vallen op dat late uur. Nergens wist men iets van den vluchteling, en al de deuren waren trouwens gesloten ge- bleven. Bertrand kon toch niet door den grond gezakt zijn of in gas opgegaan. De agenten, die beneden aan de straatdeur stonden, hadden niemand het huis zien verla- ten. De deur der herberg werd opengebroken. Niemand! In de kelders werd de vagebond gezocht. Geen levende ziel!... Eindelijk kwam Deraef, die op de straat veel spel had ge- had met Jan en Speldemans, in de kroeg. Toen hij op de koer kwam, kreet hij:

— De vogel is gaan vliegen!... Langs die ton, over den muur!

— Onmogelijk, heer commissaris, zei een der agen-

ten... Wij zijn hem op de hielen gevolgd, zoodat hij den tijd niet had om over den muur te klauteren.

— Gijlie weet niet met wien gij te doen hebt. Dien kerel is alles mogelijk! Wij kunnen ons verwijderen: wij zien Bertrand niet meer terug. We mogen van geluk spre- ken dat wij den diefstal hebben kunnen verhinderen. Er moeten twee agenten hier blijven, om het huis te bewa- ken... Niemand mag er buiten, tot nader order... Al wie er binnen wil, moet worden aangehouden.

**

Hoe was Bertrand gevluht?

Zooals wij gezegd hebben, was hij vierklauwens de trap opgelopen. Aan het eerste trapbordjes gekomen, bleef hij staan. Hij hoorde hoe de agenten naar de koer liepen.

— Hooger? dacht hij... Neen, daar vinden ze mij. Op het dak?... Ook gevaarlijk.

Hij luisterde met al zijne aandacht. De politiemannen kwamen terug binnen. Zij kwamen terug de trap op. Ber- trand opende het kleine venster, dat op het trapbordjes uit- gaf. Hij berekende zijn sprong. Op het oogenblik dat de agenten de eerste treden beklommen, sprong hij door het raam... Als eene kat op hare vier pooten, zoo kwam hij op handen en voeten op den grond terecht. Hij liep naar de ton, welke zich nog steeds tegen den muur bevond en, op minder tijd dan er noodig is het te zeggen, bevond hij zich op de koer zijner vroegere bank Rambler, Forger en Co.

Bij middel zijner werktuigen opende hij de poort, welke op deze koer uitgaf.

Hij geraakte alzoo in de hem bekende gang, en langs de Lange Nieuwstraat verliet hij het gebouw.

— Niemand, zei hij met een zucht van verlichting. Slim zijn de heeren agenten toch niet.

De handen in de zakken en een deuntje fluitend, zette hij zijnen weg voort.

Wat gewerd er van Speldemans en van Jan den koet- sier?

De romanschrijver, toen hij de agenten zag oprijzen, liet zich onder het rijtuig glijden en, als een paling, kron-

kelde hij er langs den anderen kant uit.

Men had hem echter bemerkte.

Als een haas snelde hij voort. Men zette hem na.

— Sta of ik schiet! riep een der agenten.

Speldemans liep nog sneller. Een kogel floot langs zijne ooren. Hij liep voort, de Meir over. Een tweede schot knalde. Daar bemerkte de romanschrijver een agent, die in tegenovergestelde richting op hem toetrad.

De man opende de armen, om Speldemans tegen te houden. Op dat oogenblik bukte deze laatste zich, liep met het hoofd tegen den buik, zoodat hij een fellen duw in de maag ontving, die hem deed omtuimelen.

Speldemans, die zijn evenwicht had weten te behouden, snelde verder de Kathelijnevest over, en verdween uit het oog zijner vervolgers.

Jan de koetsier was door twee agenten vastgegrepen geworden, doch, met zijne herculische kracht, had hij ze van zich afgeschud, zoodat ze over den grond rolden.

Een ander politiebeambte was op hem toegesprongen.

Met een vuistslag op het hoofd deed de koetsier zijne aanvallers neertuimelen.

— Den eerste, die me nog nadert, schiet ik omver! kreet Jan.

Een agent die bemerkte dat Jan een wapen in de hand had, haalde insgelijks zijn revolver te voorschijn. Een schot weerklonk. Jan stortte op den grond. De kogel had hem in het hoofd geraakt, boven den neus, en het was de dood, die Bertrand's makker had neergeveld.

Het lijk van den koetsier werd naar het doodenhuis vervoerd, nadat een dokter zijn overlijden had vastgesteld. Het rijtuig, waarin zich de kostbare staven bevonden, werd onder goed geleide naar het politiebureau gevoerd.

Op welke wijze was de politie op de hoogte van den diefstal gebracht? Dat dienen we nog te verklaren.

De vrouw van den Witten Tap stond in nauwe betrekking met de politie.

Indien ze hare kroeg mocht openhouden, niettegenstaande ze slechts bezocht werd door verdachte lieden, was het omdat zij op die wijze het een of ander vernam, en het getrouw aan de politie mededeelde.

Toen Deraef op de hoogte gebracht werd van hetgeen

er in de kroeg was gezegd geworden, en de vrouw hem de persoonsbeschrijving der drie kerels had opgegeven, riep hij uit:

— Ik mag wat zijn, als dat Bertrand niet is, met een paar zijner getrouwen... De kleine moet Speldemans en de groote Jan de koetsier zijn.

Hij schelde en zegde tot den agent, die binnentrad:

— Breng deze vrouw in verzekerde bewaring.

— Mijnheer de commissaris, ik...

— Men zal u niet opsluiten. Bewaak haar in het bureau der adjuncten... Het is noodig, vrouwtje, om de schurken te vangen... Er zal u geen leed geschieden en, zoodra wij de bandieten bij de lurven hebben, doe ik u in vrijheid stellen. Dit beloof ik u.

Een aantal manschappen ging op de loer liggen in het straatje, in den omtrek der herberg, waar kortst daarna Jan de koetsier met zijn rijtuig kwam aangereden.

De commissaris, een jong maar verdienstelijk beambte, had hun stipt bevolen slechts te handelen, als hij hun een afgesproken teeken gaf.

Hij wenschte de dieven met den buit te vangen.

Deraef voerde het bevel over de mannen, die in de Bank van Bolivië en in den omtrek werden geplaatst.

De overste der geheime politie had dadelijk, toen de beschrijving der vrouw hem deed denken met Bertrand te doen te hebben, aan de gouden staven gedacht.

— Dat moet de buit zijn, dien Bertrand in het oog heeft, zegde hij... Deze maal is hij mijn man... Eindelijk zal ik hem kunnen vatten en een zijner heldendaden vrijdelen... Het zal de schoonste dag van mijn leven zijn... En levend zal ik hem in handen krijgen!

Toen Deraef terug in zijn bureau was en een nota van het gebeurde opstelde, bleef hij, met de pen in de hand, strak voor zich staren.

Hij schudde het hoofd.

— Het staat geschreven, zegde hij, dat ik dien schelm niet zal vatten... Ik begin meer en meer aan het voorbestemd lot der menschen te gelooven. De kans stond nu zoo schoon... Maar het is mijne schuld, want ik had een gedeelte mijner mannen vóór de Bank moeten plaatsen... Het is zeker, dat Bertrand langs daar gevluht is. Ik ben

een ezel!...

Dit zelfverwijt verlichtte hem en hij schreef voort.

AUCTOR

De laatste lotgevallen van Robert en Bertrand

Pentteekeningen van EMIEL WALRAVENS

Omslag van STAN VAN OFFEL

L. OPDEBEEK — Uitgever — ANTWERPEN